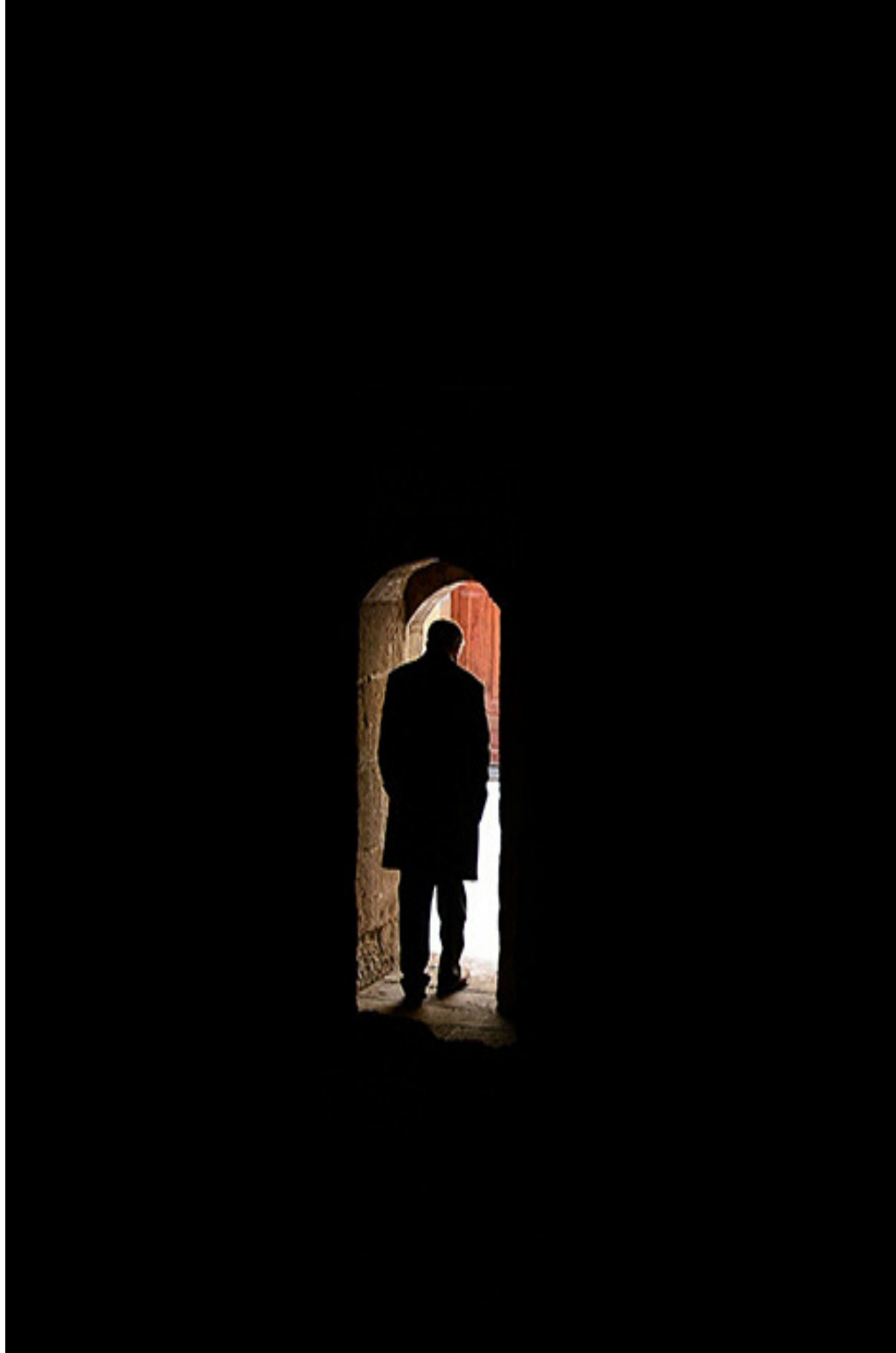

HECE TAŞLARI

33

aylık şiir dergisi

On5kasım2017

elektronik haberleşme adresi

hecetaslaridergisi@gmail.com

BU SAYIDA

Mehmet AVŞAR / Ali AKBAŞ / Mehmet AYCI / Tacettin ŞİMŞEK / Mustafa Ökkeş
EVREN / Şükrü TÜRKMEN / Ahmet Doğan İLBEY / Dr. Halil ATILGAN / Fikret
GÖRGÜN / Salih EROL / Süleyman PEKİN / Taner KARATAŞ / Mustafa ÖZÇELİK
/ İlhami BULUT / Yasin USTA / Mevlüt YAVUZ / Kadir KAHRAMAN / Ali Kemal
MUTLU / Erol BOYUNDURUK / Köksal CENGİZ / Âşık Cemal DİVANİ / Erol KOCA
/ Hacer ALİOĞLU / Mehmet DURMAZ

İNSAN İÇİMİZE GERİ DÖNELİM

Şehirler kent artık mahallemiz yok, çarşı pazar arasına sıkıştık, evler bir sitenin içinde oda, site kapıları kale kapısı, kime gideceksen kim geleceksen, evin bakanından vize almadan, 'ben geldim gönlümü misafir eyle, içimi açacak güzel sözlerden, bir muhabbet demle ruhumuz kansın, efkârımız yavaş yavaş dağılsın, dilimizi yaralayan sözlerden, kurtulmaya geldim' diyemezsiniz.

Biz karlı dağların arkasındayız, bu yüzden havamız çok fena kuru, suyumuz da serttir kentlere göre, içimiz ne ise dışımız öyle, ekmeğimiz yufka aşımız bulgur, biz hâlâ köylüyüz çoğumuz kentli, evimizden işimize giderken, karşıdan karşıya geçmek isterken, yaya şeridini tercih ederiz, öncelikli geçiş hakkı onların, üstümüze arabayı sürerler, küfür makamında korna çalarak.

Şehir sandığımız bir kentmiş meğer, medeniyet izlerini silmişler, burnunu havaya kaldırıp gezmek, ağızda cımbızla söz söküp almak, havanda su döğüp sohbet eylemek, ah'ların yanında vah'lar tüketmek, aldığıyla yediğiyle öğünmek, modasına ayak direyenlerin, bedeviler sınıfında bir sınıf, olduğunu anlamaya başladık, bu yüzden tenhada ürkek gezeriz, korkarız girmeye kalabalığa.

İnşallah gelmedik aşksız ölmeye, bir gün kanat çırpıp nasip kuşumuz, belki ruhumuza ayna tutacak, içine çekecek bir şehir çıkar, gidip sombaharı orda yaşarız, henüz dağılmadan toparlanalım, kentler benzetmeden bizi kendine, insan içimize geri dönem, aşkın koyakları ıpıssız kaldı, özlemiştir kuşlar insan sesini, kolun iyileşsin dağa çıkalım, yolumuzu gözler güzçiğdemleri.

Tayyib ATMACA

YETMEZ

Mehmet AVŞAR

Dostum kara sevda öyle bir hal ki
Mih gibi bağına çaksan da yetmez
Yeter deseler de inanma bil ki
Kıyamete kadar çeksen de yetmez

Taht kursun içinde bu keder bu gam
Elemdir şaire en büyük ilham
Gurbet elde yapayalnız her akşam
Gözlerinden rahmet döksen de yetmez

Dönme ha sılaya hep gurbette kal
Geçmişî yâd eyle hayallere dal
Bu sevgi mukaddes bu sevgi kutsal
Uğrunda çürüyüp çöksen de yetmez

Kader bu yüzünü bir gün güldürür
Gün olur bağıni çöle döndürür
Vuslat denilen şey aşkı öldürür
Hasretle gönlünü yaksan da yetmez

Bahçesinde elvan çeşit gül olsan
Yolunu beklerken sararıp solsan
Sabah akşam kapısında kul olsan
Divan durup boyun büksen de yetmez

Nerde görsen hüznün taşar gözünden
Ta derinden bir ah kopar özününden
Velhasıl nazlı yârin yüzünden
Başını belaya soksan da yetmez

Gelenek nedir? Çok bilinen, çok tekrarlanan ve artık bıkkınlık veren bir birikim mi, yoksa aslında hiç bilmediğimiz, hiç nüfuz edemediğimiz, kapısını hiç açamadığımız bir hazîne dairesi mi?

Geleneğin çağrışımları o kadar geniş ki, geçmişten devraldığımız bütün âdetler, iyi veya kötü bütün alışkanlıklarımız; din, töre gibi sosyal kurumlar ve klasiklerimiz, tamamıyla gelenek başlığı altında değerlendirilebilir. Fakat biz burada konuyu, sanatı ve sanatçıyı ilgilendiren yönüyle yorumlayalım:

Gelenek, her yozlaşmaya olduğu kadar her yeniliğe karşı da direnen bir gümrük duvarıdır. Sosyal bünye, her yabancı nesneye karşı tabii bir reaksiyon gösterir. Fakat bir sorgulamadan sonra kendine yarayanı alır, zararlı olanı reddeder. Yalnız müşkül budur ki, dehayla delilik, aynı iddiayla çıkarlar geleneğin karşısına... Çünkü bunlar birbirine çok yakın kavramlardır.

Sanatçılar, hep uçurumun kenarında oynayan densiz çocuklar gibidir. Zîra sıradan ve statik kalfalardan sanat doğmaz. Necip Fazıl'la ilgili bir yazımda "Büyük şairler, bazen şeytanla bahse girişen Faust gibi ideâl bir dünya özlemiyle aklın ve müeyyidelerin sınırlarını zorlayarak tehlikeli sınırlara düşerler. Zehirden ecza yaparken en keskin ağuyu önce kendileri tadar; nilüfer koparmak için bataklıklara dalar, şakayıklar dermek için çöllere düşerler. Sağ dönerlerse âlâ... Ama her zaman mümkün olmaz bu. Çiçeklerin en alımlısı uçurumun kenarında açar ve zâlim sevgili, hep onu ister. Vuslatın sırrı ise ona ulaşmadadır ve uçurumun dibi bu uğurda can vermiş bahtsız kahramanlarla dolu... Uyuz keçilerin oralarda işi ne?

Onlar, azla yetinmeyen, engin ihtirasları olan cerbezeli ruhlardır. Bu vâdinin de Nef'i gibi, Nesîmî gibi, Pir Sultan gibi şehitleri vardır." demiştim.

Görüldüğü gibi dehayla delilik arasında çok ince bir duvar var. Gelenekten şikâyet edenler o kadar çok ki... Dâhî mücedditler yanında kendi milletinin değerlerine yabancılaşmış, onun dinine, töresine, tarihine küfreden birileri de gelenekten şikâyetçi. İşte burada tenkit kurumu yetişir imdada. Tenkitçiler sanat alanında yolsuzluğa, kalpazanlığa göz açtırmayan zabıtalardan gibidir. Sosyal bünyemizdeki akyuvarlardır onlar.

Bizim gibi ihtiyar bir medeniyetin yorgun çocukları için gelenek, eskiciye satılacak bir Buhara halısı gibidir. Öyle ya, taaa ninesinin çeyizinden kalmıştır bu yer yer havı dökülmüş, rengi solmuş fersûde meta. Zaten yeni gelin de rahatsız olur onu gördükçe. Nihayet satıp yerine tavus kuşunun kuyruğu kadar renkli bir halıfileks alırlar. Alırlar ve aldanırlar tabi. Ancak birkaç yıl sonra Louvre Müzesi'nin Şark Eserleri Koleksiyonu'nda görünce anlarlar nasıl aldandıklarını. Ama iş işten geçmiştir artık.

Yalnız gelenek mi? Bütün klasik değerleri yük olur bu mirasyedilere. Alıcı buldukça ucuz pahalı demeden bütün servetlerini satarlar. İlerlememize engel oluyor vehmiyle kimliğini belirleyen her şeyden utanır olmuşlardır artık. "Leyla" olan ismini bir Amerikan dizisinde geçen "Suelin"le değiştirenler var. Harf inkılabından sonra "Artık bu kargacık burgacık yazıların gereği kalmadı" diye kırk vagon arşiv belgesini hurda kâğıt fiyatına Bulgarlara satmadılar mı? Şimdi de karşımıza tarihin labirentlerinden hortlayan "Ermeni Meselesi" gibi olaylar çıktıkça bir tek belge için servetler bağışlıyoruz!..

Aslında bu sosyal değişme konusunda biz çok maymun iştahlı bir toplumuz Ama seçme gücümüz olmadığı için bir mirasyedi savrukluğuyla gerekliyi atar, gereksizi alırız. Bence gericiliğin, yobazlığın en âlâsı İngiltere'de yaşanıyor eğer bu yobazlıksa tabii. Adamlar hâlâ meşrûti krallıkla yönetiliyorlar, ölçü birimleri "fut, inç, yarda", dünyanın bütün arabalarının direksiyonları sağda, onlarınki solda; herkes yolun sağından giderken, onlar solundan gidiyor... Gördüğünüz gibi bu konu da yoruma göre değişiyor. Neylersin, "bardağı hanım kırarsa kazâ, hizmetçi kırarsa ceza..."

Ben fakültede öğrenciyken Süheylâ Altmışdört hanımın klasik müzik çalışmaları vardı. Merağî'den Üçüncü Selim'e, Dede Efendi'ye kadar klasik eserler öğretiyordu bir grup meraklı delikanlıya. Yolunu şaşırması gibi bir Amerikalı kız da devam ediyordu bu koroya. Sosyetik kız arkadaşlarımızdan biri, "Sizin çok sesli modern müziğiniz var; bu ilkel müziği niçin öğreniyorsunuz?" deyince "Daha sonra size öğretmek için!" demez mi? Bu tokat gibi sözü hiç unutamıyorum.

Ha, gelenek deyince her şeyiyle iyi midir, bütünüyle vazgeçilmez değerler midir, bir tabu mudur gelenek? Elbette hayır.

Zamanla eskiyen, geçerliliğini yitirmiş bir sürü kaide kural var. Onlar da bir müddet dirense bile kullanıştan düşecektir. Ama nelerin atılıp nelerin korunacağına kim karar verecek? Bunun için sağlam bir kamuoyu, halkıyla barışık aydınlar, sanatçılar ve tenkitçiler gerek.

Sosyoloji ilmi, maişet biçiminin muaşeretini belirleyeceğini söylüyor. Yani tarım toplumundan sanayi toplumuna geçmeden yapılacak bazı değişimler boşlukta kalacaktır. Demokrasimizin de kör topal yürümesi hep bu yüzden değil mi? "Her şeyi ben bilirim" diyen toplum mühendisliği sosyal bünyede onulmaz yaralar açıyor.

Sosyal barış zedeleniyor. Aydın hırçınlaştıkça halk inatla içe kapanıyor. Böylece kendiliğinden gerçekleşecek normal değişimler bile gecikiyor.

Bilmem hatırlar mısınız; Küçük Prens, gezegenler arasında yolculuk ederken beşinci gezegende bir fenerciye rastlar. Zavallı adam, elindeki meşaleyle yüksek bir direğin tepesindeki feneri yakıp yakıp söndürmektedir. Hayretle seyrettikten sonra "Günaydın" der adama. Selamı alan adamın konuşmaya bile vakti yoktur. Niçin böyle bir dakikalık aralarla yakıp yakıp söndürdüğünü sorar ona. "Yönetmelik böyle" der adam. "Yönetmelik böyle..

Önce geceyle gündüz uzundu. Benim de uyumaya ve dinlenmeye vaktim oluyordu. Ama zamanla gezegenimin devri hızlandı. Geceyle gündüzün uzunlukları birer dakikaya düştü." dedi. Adama bu anlamsız çabasından dolayı hem acıdı hem de görevine bağlılığından dolayı saygı duydu Küçük prens. Onlar konuşmaya başlayalı otuz dakika geçmiş yani gezegenin takvimiyle bir ay geçmişti. Yardımcı olmak kaygısıyla "Zaten bir dakika sonra sabah olacak; hiç yakmasan da olur" diyor. Fakat bu vazifesinas adam "yönetmelik!.." diyor, başka bir şey demiyor. Çaresiz oradan ayrılan Küçük Prens, yeni serüvenlerle karşılaşmak üzere gezegenler arası yolculuğuna devam ediyor.

E, böyle yönetmelik, böyle gelenek mi olur? Batsın böyle gelenek! Bilirsiniz daha bu tür bilgece ve zarif anekdotlarla dolu kitap. Vallahi ermiş gibi adam şu Exupery. Bizde de bu tür ahmaklıklarla alay eden çok güzel fıkralar var ama daha fazla başınızı ağrıtmak istemiyorum. Hele bir Havuz Nöbeti var ki... Aziz Nesin'lik bir konu.

Sosyal hayatın her dalında olduğu gibi sanat alanı için de geçerli bu. Siz toptancı bir tavırla klasiğinize ve geleneğe sırt çevirirseniz Nasrettin Hoca'nın kar helvası gibi "imgelem şiiri" çıkar karşınıza.

"Gel gönül bu yarayı sar sarabilir isen"

ŞİİR VE GENENEK ÜZERİNE KONUŞMALAR/yedi

Mehmet AYCI

Konuşturan: **Tayyib Atmaca**

Önünüzde tarihi bir kapı var ve siz bu kapıyı elinizde avuç alanınızı aşan bir usta elinde düğülmüş bir açar ile sözün kapısını açtığınızda gelenek ve şiir üzerine döşediğiniz, ruh ve gönül iççiliği ile süslediğiniz şiir otağı nasıl meydana geldi?

Orda bir kapı var da biz gidip onu açıyoruz değil. O kapı bir anahtar ve bizi açıyor demek daha doğru olur. Zihinsel olarak, önümüzde bir kapı olduğunu düşünmek bir mesafeyi de beraberinde getiriyor. İşimiz dille olduğu için öyle bir mesafe de yok aslında. Yitik sandığı şey elindeyken o yitiği arayan dalgın durumuna düşüyoruz çoğu kez. Yitik sandığımız ne varsa dilimizde. Konuşuyoruz, yazıyoruz, okuyoruz. Mesele bir farkına varma meselesi. Siz onun farkına vardığınızda o da sizin farkınıza varıyor. Sonrası yaptığınız işi ciddiye almak, sürdürmek, derinleştirmek. Yaptığınız iş ne olursa olsun. Konumuz şiir olduğu için...

Yanınıza genç bir şair adayı geldi, elinde üç beş tane şiiri var ve günümüz şairlerinin parmak izlerini taşıyan ya da taşımayan şiir eskizlerini size sunarak “ağabey bu şiirlerimi bir bakar mısınız, benden şair olur mu?” dedi. Bu şair adayının yol hazırlığı gönül çantasında neler olmalı?

Bu konuda hazırlıksızım ve iyi bir adres olmayabilirim. Her şairin deneyimi biricik çünkü... Şairi “özge” ve güçlü kılan bir şey varsa o biricikliği. Yoksa hiç birimiz parmak izinden müstağni değiliz. Ama bir genç “benden şair olur mu” diye bir kaygı taşıyorsa, doğası gereği ondan şair olması biraz zor. Kendini bilmediği kadar bilir de kişi.

Gelenekle gelecek arasında kurulan köprüden elimizi kolumuzu sallayarak geçebilir miyiz? Bu köprüden geçebilmek için hangi çığırlardan geçmemiz gerekir?

Gelecek gelen ekin yani geleneğin, gelmek üzere olan halkası zaten. Yaşadıkça, ilgimiz, sanatımız, savımız ne olursa olsun o köprü üzerindeyiz. Köprü teşbihini somutlaştırmak için yapıyorsunuz. Konu şiir olunca dile bakışınız, dili idrakiniz belirliyor o köprü üzerindeki hâlinizi. Köprü benzetmesini bırakalım; yapay çünkü. Yol üzerinde olma uyanıklığı sizi taşır zaten. Yol köprüden ibaret değil çünkü. Yol aldıkça ayaklarınız ve uyaklarınız alışır.

Günümüzde geleneksel şiirin memelerinden emmeden modern şiir yazılabilir mi?

O meme pörsümüşe ne yapacağız. Süt vermiyorsa. Öyle düşünmüyorum da şöyle bir açmazla karşı karşıyayız. Bir defa dil hayatı içinde taşıyor. Hassasiyeti de. Bir dilin şiir toplamı zaman ve mekân kısıtı olmadan birbirini emziriyor zaten. Biz önceki yüzyılların şiirine bakarken kendimizi bugün hayattan soyutlayıp, o döneme inerek bakamıyoruz. Bu beslenme iki uçlu. Eski yeniye beslediği kadar yeni de eskiyi besliyor. Dilin şiir evreni böyle oluşuyor. Yoksa klişe olmak, klişede kalmak gibi bir tuzak bekler şairi. O tuzığa düştüğünüzde bütün tanımlamaları, tasnifleri bir kenara bırakalım, hayattan koparsınız. Kendinize bir tutukevi inşa edersiniz. Oysa şiir tutukeviden çok tutkuevine ihtiyaç duyar. İçinde doğduğumuz/içine doğduğumuz dil bir ölçüde bizi bahsettiğiniz o “meme”den emzirerek büyütüyor zaten. En deneysel olan şairimizde bile bir beslenme söz konusu. Bundan kaçış yok. Size ne kadar hayatı hatırlatıyor, ne kadar yeşil, duyarlılığınızı ne kadar inceltiyor, ona bakalım, derim.

Divan ve halk şiirini tanımadan günümüz”modern şiiri”ni yazarken karşılaştığımız engelleri nasıl aşmalıyız?

Türk şiirinin böyle bir tasnife tabi tutulması bir kötülük... Akademi bu yapıyor, edebiyat eğitimi veren kim varsa bunu yapıyor. Doğru değil. Türk şiiri bir bütün çünkü... Şunu söyleyebiliriz. Şair işine saygısı gereği, önce kendi dilinin şiir birikiminden haberdar olmalıdır. Zihnimizden tasnifi kaldırmakla başlasak birinci ve en büyük engeli kaldırmış oluruz.

Sözlü bir medeniyetin köşe taşlarını oluşturan şiir nasıl oldu da gönül ve ruh ikliminden uzaklaşarak içi boş kelime yığınlarıyla dolu sadece manası yazanın karnında saklı “şiir” şekline dönüştü?

Bu ‘yazıklanma’ hali... Ben şiirimizi bugün dünyanın en güçlü, en devingen şiirlerinden biri olarak görüyorum. Kaygılı, meselesi olan bir şiirimiz var bugün. Dökülen dökülür, saçılan saçılır, bunlar olan ve olağan şeyler. Manası yazanın karnında bir Arap atasözü... Türklerin şiiri, anlamı şiirden kovmayı başat kaygı edinen şairimizde bile sarıh.

Şiir bize neyi anlatır?

Önce “biz” zamirini tekilleştirmek lazım... Çünkü bana anlattığıyla, sana anlattığı, ona anlattığı ben-deki, sendeki, ondaki olana karşı değişir. İkincisi ben sen o, ne anlatmasını bekliyoruz bize şiirden. Bir şartlanmışlık öneriyor bu soru.

Şiirde usta çırac ilişkisi var mıdır?

Sadece bizim şiirimizde değil, dünyanın diğer dillerindeki şiirde de usta çırac ilişkisi vardı. Şimdi bu mümkün değil. Bunun iyi yanı olduğu kadar olumsuz yanı da var. İyi yanı pek çok ustaya erişim, onların tedrisinden geçme imkânı sunuyor günümüz dünyası. Olumsuz yanı her çırağın kendisini usta görmesine yol açan bir durumun yaygınlaşması. Cins şair ustasını da yolunu da bulur. O cinslik bunu sağlar çünkü.

Şair kendi üslubunu nasıl oluşturur?

Bu şairin hayat üslubundan bağımsız bir şey değil. Her insan biricik çünkü ne kadar sıradan görünürse görünsün her deneyim de biricik.

Gelenekten habersiz geleceğe şiiri nasıl taşıyoruz?

Bizim kaygılanmamıza gerek yok. Gelenek de gelecek de işini iyi yapıyor. Ne taşınması gerekirse, nasıl taşınması gerekirse kelimenin her iki anlamıyla taşıyor; yaşıyor ve yaşatıyor ayrıca...

Modern şiir ya da günümüz şiiri deyince neyi anlıyoruz?

Modern ya da günümüz şiirini... Şaka bir yana da bizim Yahya Kemal, Akif ve Haşim’le başlayan büyük ayıklamanın, arınmanın bugüne kadar nasıl bir mecra oluşturduğuna dikkatli bakmamız lazım.

Edebiyat dergilerinde şiir “başrol oyuncusu” olarak önyazıdan hemen sonra “cam kenarı”nda yer almasına rağmen neden şiir kitapları basılmıyor, basılsa da satmıyor? Şiir, dergilerin ya da okurun “dolgu malzemesi”mi oldu?

Şair kendisinin/şiirinin cam kenarında oturma rüşvetiyle dolgu malzemesi mesabesine indirgenmesine müsaade ediyorsa bize söz düşmez. Şiir kitaplarının basılmaması derginin veya yayınevinin kabahati değil, burada kendisini sorgulaması gereken şiir kitaplarının basılmasını talep edenler kimse onların olması lazım. Yoksa bugün Yahya Kemal’den İsmet Özele, Haşim’den Sezai Bey’e şiir kitapları geçmiş çağlarda olmadığı kadar basılıyor ve okunuyor.

Şiir kitaplarının da hikâye, deneme ve roman kitapları gibi çok okunması için özellikle Milli Eğitim Bakanlığının öncülüğünde edebiyat öğretmenlerinin öğrencilerine şiir ezberletmeleri ve şiir kitapları önermeleri şiiri ve şiir kitaplarına açılan kapıyı aralar mı?

Hangi aile kendi çocuğuna kaç şairden şiir ezberletiyor? MEB sonra gelir.

Osmanlı Padişahlarının kahir ekseriyeti şiir ya da bir güzel sanatla ilgilendiğinden bir ince ruha sahiptirler. Bundan dolayı içinde yaşamış olduğumuz yüzyıldan önce yaşamış şairler şiirleriyle hâlâ yaşamaya devam ediyorlar. Bu hususta gerek devleti yönetenler gerekse şehir eminlerine reçete olacak düşünceleriniz nelerdir?

Aynı şey diğer dünya ülkelerinin yöneticileri için de geçerli. O dönemde dünyanın başka Kayserleri, Kralları da şiirle veya sanatın başka şubeleriyle ilgileniyor, koruyor, sahip çıkıyordu. Bizim işimiz bu olmamalı.

MARAŞ RUBAİLERİ 2

Tacettin ŞİMŞEK

şehir ve şair

Kır

kaygıların zavallı zincirlerini
İmdada çağır
imge misafirlerini
Mümkünse
Maraş'tan geçirirken yolunu
Hem şehri selamla
hem de şairlerini

hemşehri

Bahaettin Ağabey için
Kalbim peteğiydi sanki
sevda balının
Bir yaprağı olsaydım eğer
gül dalının
Bundan daha fazla
sevgi besler miydim
Hemşehrisi olsam
Karakoç kartalının

şair adamlar

Dondurma denen
bir deli meltemleri var
Âşıklarının derdine
merhemleri var
Bir künye yazılmış:
Karakoçlar şehri
Bir künyede
Cahitleri, Erdemleri var

şairler meclisi

Şair kesilir belki de
dağ taş burada
Herkes bana yoldaş
bana sırdaş burada
Mortaş, Konan, Aslan, Kara,
Kurt, Özdenören
Pakdil, Sarı, Şardağ,
Ali Akbaş burada

hem şiir hem fotoğraf

Yasin Mortaş için
Besbelli ki
hem Koroğlu hem Ayvazsın
Ben sonbaharım Maraş'ta
sen ilkyazsın
Öyleyse fotoğrafları
Yasin çeksin
En duygulu mısraları
Yasin yazsın

şairin kuşları

Bir soylu kaderdir bu da
bir kutlu nasip
Sevda ovasında
bir otağ kurdu gelip
Bir servi dalında
gizlenen atmacayı
Kondurdu gönül kubbeme
şair Tayyib

BEŞ VAKİT

Mustafa Ökkeş EVREN

Gecenin rahminde büyüyen bir cenin var
Müjdelere tan vakti saba makamıyla kuşlar

Bir mızrak boyu gölgede şadırvan incileri
Göğü tutan minarelerde kurtuluş davetleri

Hicazi makamla süzülür yeryüzüne güneş
Kalpleri onaran secdeler Tanrı katına eş

Telaş makamında dinlenir segâh... Gül sarı
Güvercinlerin birbirlerine çarpar kanatları

Gece yürüyüşünde yıldızların gözlerinde fer
Nevakâr müezzinler beş vakit: Allahü Ekber

VURULMUŞ GİBİ

Şükrü TÜRKMEN

Öyle bir ömür ki ben de bilmedim
Her anıma pusu kurulmuş gibi.
Eller bayram etti bir kez gülmedim
Kıvrandım solumdan vurulmuş gibi.

Hasreti kovarken aklım yitirdim
Ah ile vah ile ömür bitirdim
Kavgam kendimleydi tuşa getirdim
Baktığım aynalar kırılmış gibi.

Günlerim geçiyor murat almadan
Boşa yaşıyor ümit olmadan
Ölünmüyor işte vade dolmadan
Azrail de bana darılmış gibi.

Karanlıklar oldu dostum sırdaşım
Derdimin dermanı akan gözyaşım
Verseler dünyayı almam gardaşım
Sevda zehir ile karılmış gibi.

Yıllara rest çeken ulu çınardım
Bitmeyen özlemle korda yanardım
Böyle olanları ben de kınardım
Şimdi gönlüm biraz durulmuş gibi.

KİTAP VE DİL

Ahmet Doğan İLBAY

Dil, âciz derûnumda hâşâ bir mâbed gibidir yahut dinimizin mânalar âlemine götüren büyük bir vasıttadır. Dîvân şairi Taşlıcalı Yahya Bey şu mısralarını haddimiz değil ama fakir için yazmış sanki:

*“Kitâbı şol ki okur dikkat eyler
Kitâbun sâhibiyle sohbet eyler
Kimi şemşîr-i âteşbâra benzer
Kimisi revzen-i envâra benzer
Eyi söz eskimez nitek-i altun
Olur yevmen- feyevmâ kadri efzûn.”*

Diyor ki şair: Kitabı dikkatle,
Mânası içre okuyan kimse
Kitabın sahibiyle sohbet eder
Kimi ateş yağdıran kılıca benzer
Kimisi ışık saçan pencereye benzer
İyi söz eskimez altın gibidir
Günler geçse de değeri çoktur.

Bu haslettendir ki bâzı kitaplar başucu kitaplarımdır. Yıllar geçer de kitaplıktaki yerlerine girmezler. Masada derde devâ ilaç gibi dururlar hep. Sessiz ve vakur, eski ve gelecek zaman bilgeleri gibidir. Dahası önünde diz çökülen nâzenin bir mâşuk gibidir fakir için.

Akşamdan sabaha, günden ertesi güne yürürken derdimi sorar, fikrimi ve kalbimi açarım bu kitaplara. Dilimin anahtarı onlardadır.

Dilimin gücü azaldı mı akşama kadar, geceden sabaha varmadan bu kitaplara gözümü sürer, yüzümü sürer, yüreğimi koyar, gönül ve fikir dilimi kavî kılmış olarak başlarım güne.

Gündüz maişet telâşında ve “nesneleşen dünyada” mecâlini kaybeden gönül ve fikir tâlimimi bu kitaplardan alır, azıklı çıkarım yola.

Bu kitapların alâmet-i farikası önce dil ve üslûbudur, sonra mevzu.

Dil, mevzuu şefkatli bir ananın yavrusunu kucakladığı gibi her yanıyla kuşatıcı bir unsurdur.

Dili medenileştiren, gönlü olan bir insana dönüştüren bu kitaplar damarlarımda bir iksir gibi dolaşır, dimağımı ve kalbimi şifa veren sayfalarına çekerek günlük hayatımı fikirli ve bedî kılarlar.

Gençlik yıllarımda, âmâ üstadım Cemil Meriç’in “Bu Ülke”si az çarpmadı yüreğimi.

Dile yaslamak istediğim gücümü sağlıyor, dile olan meftunluğumu vuslata erdiriyor, dile olan açlığını doyuruyordu.

Türkçeye olan karasevdam üstüne muharrik bir güç olarak tesirini hâlâ kaybetmedi.

Ne zaman aydınların zihniyet ve tavırlarında yabancılaşıma görsem ve üniversite allâmelelerinin düşmanca duruşlarına bir mâna veremezsem hemen o gece “Mağaradakiler” kitabındaki kendi ifadesiyle “İsrafil’in sûru gibi heybetli bir dil”den neşet eden “Hasbî Tefekkür” yazısını üç-beş defa hatmettikten sonra çıkarım fikir ringlerine.

Şekeri yükselmiş bir hasta nasıl ensülin vurulursa damarından; günlük hayatımda kitap ve yazıyla irtibat zayıflığı hissettiğim anda aynı kitabın “Son Yaprak” yazısını kana kana okur ve âdeta sarhoş olurum.

Yunus kitabı çokça yazıldı. Fakat, Sezai Karakoç'un "Yunus Emre" kitabı nasıl da o âlemi, o ruhaniyeti, o mânevî iklimi nefes nefes, kare kare yüreğime ve düşüncelerime emdirmişti öyle.

Elbette mevzu diğerlerindeki gibi Yunus'tu. Fakat bu kitaptaki fark dildi, sanatkârane bir bakış ve üslûptu. Mâneviyatımı ve dost aşkını gönlümde diri tutan, hattâ bir vakit iflah olmaz dış ağrılarımın sızısını dahi unutturan Fethi Gemuhluoğlu'nun "Dosta Dair" kitabının gücü hiç eksilmedi nezdimde.

Tarihî şahsiyetlerimiz gibi asırlar önce vücuda gelip mimarîsi, eşkâli ve kimlikleriyle bize mekân şuuru veren "Osmanlıyla yaşıt" şehirlerimizin sûret ve sîretlerini her dem taze yaşamak duygusu içime çöktüğünde Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Beş Şehir" kitabını birkaç gün yanımda taşıyorum.

Hazreti Peygamberimizle sahâbelerinin, câhiliyeyi "açıp gülzar yaptıkları" ve İslâm ahkâmını yürürlüğe soktukları Asr-ı Saadet'in mübarek vak'alarını gönlümden ve fikrimden taşra düşürmemek için, has üslûbun bânisi, dilimizin büyük tâcidarı Üstad Necip Fazıl'ın "Çöle İnen Nur" kitabını senede birkaç kez okurum.

Gıda gibi her an ihtiyaç duyduğum dostlara benzeyen ve iç evimi aydınlatan bu kitapların yanında, mevzuunda tek başına Himalaya Dağları gibi zirvede bir duruşu temsil eden yazılar da vardır.

Selâset, sarâhat, söyleyiş ve telaffuzda akıcılık gibi iyi yazının bütün özelliklerini ilmî, tasavvufî ve fikrî mevzuların izahatına giydiren Ali Yurtgezen hocanın "Adam Olmak" ve "Hâlimiz Vaktimiz Yerde mi?" yazılarını ve irfan dünyamızın el kitabı hüviyetini taşıyan "Evin Mahremi Olmak" kitabını okumadan yattığım vâkî değildir.

Batılılaşmaya kurban edilen muazzez medeniyetimizdeki ezanî vakitlere ayarlı hayatımızı, yâni ibnül'vakt (vaktin oğlu) oluşumuzu yok eden modern zamanlardan ruhum daraldığında Ahmet Haşım'ın "Müslüman Saati" yazısını kıraat ederek mânevîyatımı tazelerim.

Ecdadımızın, Kur'an-ı Kerim'e ve O'nu takip eden insan yazması kitaplara hürmetini hatırlatan ve bir muamele, bir siyaset etme sırasında kitapta yeri var mı diyen tavrındaki ululuğu yâd etmek ihtiyacı duyduğumda Nevzat Kösoğlu'nun "Kitap Şuuru" yazısına müracaat ederim.

Hafızasını ve dilini kaybeden toplumun "diriliş" gücünün önemli bir ayağının dilimiz olduğunu hatırlattıkları için Yunus'tan Fuzûlî'ye, Dede Korkut'tan bin yıllık türkülerimizin ana sütü gibi helâl Türkçe'sine uzanan silsilenin ve dilimizin kahramanları önünde ihtiramla eğiliyor ve selâm duruyorum.

GAYRI DAYANAMAM BEN BU HASRETE VE ÂŞIK HÜSEYİN /iki

Dr. Halil ATILGAN

Âşık Hüseyin'in ailesi Malatya'dan Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinin Erçene köyüne gelip yerleşir. Babası Yemliha, annesi Fatma. 1874 yılında doğan annesi 1914 yılında, 01. 07. 1859 tarihinde doğan babası da 05. 05. 1924 tarihinde vefat eder. Araştırmacılar Âşık Hüseyin'in soyadının Tenecioğlu olduğunu söyleseler de değildir. Amcasının soyadı Tenecioğlu olduğundan Hüseyin'in de soyadının aynı olacağı düşünülmüş. Nasıl tespit edildiğini bilmiyoruz. Bizim tespitlerimize göre âşığın soyadı Tahtacıdır. Doğum tarihi 01. 07. 1896. Ölüm tarihi 25. 02. 1945'tir. Nüfusa kayıtlı olduğu il Kahramanmaraş, ilçesi Afşin. Köyü Erçene'dir. Âşık Hüseyin'in dedesinin adı Osman, (Yemliha'nın babası Osman) ninesinin adı Hüsne. (Yemlihanın annesi) Yemliha'dan doğan Âşık Hüseyin'in bir kız diğeri erkek iki kardeşi var. Erkek kardeşi Osman, kız kardeşi ise Melek. 01. 07. 1902 tarihinde doğan Osman. 15. 05. 1918, 01. 07. 1898 tarihinde doğan Melek Hanım da 1912 yılında vefat eder. İki kardeş de çok genç yaşta göçüp gider bu dünyadan.

1914 yılında annesini, 1924 yılında da babasını, daha önce de kardeşlerinin vefatı onu tek başına bırakır. Ana yok baba yok. Kısaca hiç kimse yok. Çareyi memleketten, doğup büyüdüğü topraklardan ayrılmakta bulur. Yeni bir düzen kurmak, ekonomik durumunu düzeltmek amacıyla memleketi terk eder. Tespitlerimize göre Hüseyin'in ilk konalgası Kadirli'nin Köseli köyünde Kâmil Akçalı'nın çiftliği. Çiftlikte bahçıvan olarak çalışmaya başlar. Onun saz çalıp türkü söylemesi Kadirli çevresinde ünlenmesini, adının yavaş yavaş duyulmasına vesile olur. Ağıtçı ozan olarak bilinmesi ünlenmesini daha da artırır. Yaktığı ağıtlar ününe ün, şanına şan katar. Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep üçgeni içinde hayatını sürdüren Âşık Hüseyin, Kadirli, Osmaniye ve Düziçi ilçe düğünlerinin de aranan âşığı olur. Onu Maraş ve Çukurova yöresinde tanımayan yoktur. Zenginlerin, Kadirli ağaların eğlencelerinde o başmisafirdir.

Eskiden Kadirli'nin varlıklı insanları, eğlenmek için vilayetleri Adana'ya değil de, Adana'dan daha hareketli olan Ceyhan'a giderler. Ürünlerini orada satarlar, ihtiyaçlarını da temin ederlerdi. Ceyhan'a giderken Ceyhan nehrini "gemi" dedikleri ağaçtan yapılmış sal ile geçerler, Ceyhan'daki pavyonlarda eğlenir, han denilen üstü otel altı da atların ahırını olan büyük binalarda kalırlardı.

Kadirli ağaları yine bir gün Ceyhan'a gittiklerinde, Ceyhan Irmağı kenarında ki pavyonda bir tiyatüranın (şimdiki pavyonlardaki dans ve eğlencenin adı) olduğunu ve bu tiyatürada Acem Kızı adında dans eden bir bayanın çalıştığını öğrenirler. Kadirli ağaları başka bir günde yanlarına Âşık Hüseyin'i de alıp Ceyhan'a Acem Kızını seyretmeye giderler. Tiyatüraya başlar, Kadirli'liler şanonun ön tarafına hep birlikte otururlar. Sabırsızlıkla Acem Kızı beklenmeye başlanır. Derken o an gelir. Takdim edilen Acem Kızı şanoya çıkar. Parmaklarındaki zillerle, hem şarkı söyler, hem de dans eder. Bu durumdan Kadirli ağaları ve Âşık Hüseyin çok etkilenir. Ağalar Âşık Hüseyin'in de Acem Kızına bir türkü söylemesi için faaliyete geçerler. Tiyatüraya, yani pavyon sahibinden izin alırlar. Durum Acem Kızına iletilir. O da razı olur. Razı olduktan sonra da âşığın karşısına geçer oturur. Hüseyin alır sazını eline vurur teline.

*"Çırpınıp ta şanoya¹ da çıkınca
Eğlen şanoda da kal Acem Kızı."*

Türküden sonra Acem Kızı dans etmeye başlar. Başlar ama Acem Kızının aşkı Âşık Hüseyin'in içine, Âşık Hüseyin'in aşkı da Acem Kızının yüreğine kor gibi düşer. Gözlerde çakan şimşek ok olur yüreklere saplanır. Dizelerde yaşanan can alıcı güzellik yüreklere gömülür. Her ikisi de duygularını birbirine ifade

1 Şano eğlence yerindeki sahnenin adı. Çırpınıp da şanoya da çıkınca dizesiyle Acem Kızının zilleriyle çırpınarak sahneye çıkması ifade edilmektedir. Neşet Ertaş'a göre dizedeki "şano" ya da çıkınca sözcüğü şanovaya dönüşmüş. Çırpınıp ta şanovaya çıkınca şekline dönüşmüş. Sözleri Âşık Canani'ye mal eden Mehmet Gökalp de Neşet Ertaş'ın aynı dizede kullandığı şanovaya sözcüğünü Şamova'ya dönüştürmüştür. Dizede Çırpınıp ta Şamova'ya çıkınca şeklinde söylenmiş. Mehmet Gökalp: "Şamovası Kars ili sınırları içinde bir ovanın adıdır" diyor. Biz bunu doğrulamak için Kars ilinin Selim ilçesinin Sipkor (Yamaçlı) köyü muhtarı Sn. Hayrettin Bay'ı aradık. Kars ili sınırları içinde böyle bir ovanın olmadığını söyledi. Ayrıca Karşlı Âşık dostum Mürsel Sinan'ı arayarak Şamovası'nın araştırılmasını rica ettik. Sağ olsun Mürsel Sinan da sordu soruşturdu. Kars ili sınırları içinde böyle bir ovanın olmadığını söyledi.

edemeden perde kapanır. Acem Kızıyla yoğun duygular yaşayan Âşık Hüseyin ağalarla birlikte Kadirli'ye geri döner.

Döner dönmesine ama Acem Kızı Ceyhan'da, Hüseyin Kadirli'de. Her gün hasret biraz daha çekilmez olur. Âşık Hüseyin, Acem Kızının aşkıyla yanar tutuşur. Gün be gün ateş olup yakan hasret Hüseyin'i alır götürür Ceyhan'a. Ver elini Ceyhan diyerek yollara düşer. Yayan yapıldık yollara düşen Hüseyin iki-üç gün sonra Ceyhan'a varır. Acem Kızını bulur. Konuşup anlaşır. Hasret giderirler. Acem Kızı Âşık Hüseyin'i yanından ayırmaz. Günler haftalar böyle geçerken Adana'nın tanınmış ağalarının birinin oğlu da o sırada meşhur Acem Kızını duyar. Ceyhan'a gelir. Burada Acem Kızına âşık olur. Pavyon sahibine büyük paralar vererek Acem Kızını alır ve Adana'ya gidecekken Âşık Hüseyin'in haberi olur. Âşık, Acem Kızının olduğu yere koşar. Bu sırada ağanın oğluyla Acem Kızı arabayla binmiş hareket etmek üzeredir. Hüseyin durumu anlar, olduğu yere oturur. Sazını alır eline, vurur teline. Yaşlı gözleriyle Acem Kızının ardından:

*Dayanamam gayrı ben bu hasrete
Ya beni de götür ya sen de gitme
Ateşin aşkına yakma çıramı
Ya beni de götür ya sen de gitme.*

*Ahtı amanımız vardı seninle
Gönül mü eğledin yoksa benimle
Kavli kasem eylemiştik yeminle
Ya beni de götür ya sen de gitme.*

*Sen gidersen kendim berdar ederim
Bülbül gül dalına konmaz n'iderim
Elif kaddin büker keman ederim
Ya beni de götür ya sen de gitme.*

*Aşk-ı muhabbetle düştük dillere
Bu hasretlik beni salar çöllere
Bırakıp da gitme gurbet ellere
Ya beni de götür ya sen de gitme.*

*Yâr sineme vurdun kızgın dağları
Viran koydun mor sümbüllü bağları
Hüseyin'im geçiyor gençlik çağları
Ya beni de götür ya sen de gitme.*

diyerek duygularını dile getirir. Beş dördlük olarak söylenen türkünün son dördlüğünde Hüseyin: Hüseyin'im geçiyor gençlik çağları diyerek taşırır. Türkü deki: Söz ve müzik müthiş bir uyum içinde olup sözler ise yaşanan hadiseyle adeta kucaklaşmaktadır. 1940-1945 yılları arasında söylendiğini tahmin ettiğimiz türkü o günden bu güne dilden dile, telden tele anonimleşerek bize ulaşır. Üç dördlük olarak bize ulaşan türkü Çorum Alaca'dan TRT repertuar kayıtlarına geçer. Derleyen: TRT Müzik Dairesi Başkanlığı THM Müdürlüğü. Kaynak: Ali Rıza Erdoğan. Repertuar sıra no: 187'dir.

Bu türküyle ilgili Bayram Bilge Tokel; Gazi Üniversitesinin 1985 yılında düzenlediği Milli Kültür ve Gençlik Sempozyumunda sunduğu "Joyce Okurken Arabesk Dinlemek"² adlı tebliğinde türkünün Çorumlu Âşık Hüseyin'e ait olduğu bilgisini verir. İşte o bölüm.

(...) "Geçtiğimiz yıllarda dillerden düşmeyen Çorum dolaylarının güzel bir uzun havası vardı. Gayrı dayanamam ben bu hasrete. Türkü Çorum'dan Ali ihsan Erdoğan'dan TRT Müzik Dairesi Başkanlığı tarafından bozlak olarak derlenmiş." Diyerek:

2 (...) "Geçtiğimiz yıllarda dillerden düşmeyen Çorum dolaylarının güzel bir uzun havası vardı. Gayrı dayanamam ben bu hasrete. Türkü Çorum'dan Ali ihsan Erdoğan'dan TRT Müzik Dairesi Başkanlığı tarafından bozlak olarak derlenmiş."

*Sen gidersen kendim berdar ederim
Bülbül gül dalma konmaz niderim
Elif kaddin büker kemend ederim
Ya beni de götür ya sende gitme.*

dörtlüğün yanlış okunduğunu kaddin sözünü bilmeyenlerin o sözcüğü kadrin olarak okuduklarını söylüyor kaddin ile kadrin arasındaki farkı belirtiyor. Bizi ilgilendiren sözün yanlış okunmasından ziyade türkünün Çorumlu Âşık Hüseyin'e ait olduğunu söylenmesi. Şimdi bu konuyla ilgili tespitlerimizi sıralayalım.

Bizim beş dörtlük tespit ettiğimiz sözlerin üç dörtlüğü ile TRT repertuarındaki sözler aynı. Hiçbir değişiklik yok. Çorum'a gelinceye kadar türkü iki dörtlük fire vermiş. Diğer sözler tüm özellikleriyle varlığını korumuş. Korumuş korumasına ama: B. Bilge Tokel yukarıda kaynak olarak verdiğimiz yazısında daha önce de belirttiğimiz gibi türkünün Çorumlu Âşık Hüseyin'e ait olduğunu söylüyor. Hangi kaynağa dayanarak bu tespiti yapmış bilemiyoruz. Biz türkünün Çorumlu Âşık Hüseyin'e ait olup olmadığını araştırdık. Sonunda Çorum ve civarında iki Hüseyin çıktı karşımıza. 1. Kul Hüseyin³ diğeri Âşık Hüseyin. Ziya Gürel'in Halk Âşıklarından Ali'ler-Hüseyin'ler adlı kitabında Âşık Hüseyin'le ilgili tespit ettiğimiz bilgiler Bayram Bilge Tokel'in bahsettiği Çorumlu Âşık Hüseyin olamaz. Mümkün değil. Çünkü iki âşığın yaşadığı zamanlar çok farklı. Adı geçen kaynaktan tespit ettiğimiz bilgiyi aynen aktarıyorum:

“Hüseyin'in bizdeki cöknünde:

*Sene bin yüz doksan yedi yazıldı
Zülüm arttı dayanılmaz zoruna*

başlıklı bir deyişi var. Bu hicri tarih şimdiki tarihe göre 1780 - 1781'li yıllara tekabül etmektedir. Buna göre Âşık Hüseyin'in XVIII. Yüzyılın sonlarına doğru hayatta olduğu belirtilmektedir⁴

Bizim bahsettiğimiz Afşin'in Erçene köyünden olan Âşık Hüseyin'in doğduğu yıl 1896, ölümü 1945'tir. Arada oldukça farklı bir zaman dilimi var. Çorum'lu Kul Hüseyin de böyle. Adı geçen kaynakta Kul Hüseyin ile ilgili de şöyle deniyor: “Hacı Bayram'ın damadı olan Eşrefoğlu'nun yaşamı 16. yüzyıldadır. Kul Hüseyin'de 16. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır.”

O halde Bayram Bilge Tokel'in bahsettiği Çorumlu Hüseyin de, Kul Hüseyin de bahsettiğimiz türkünün sahibi olamaz. Zira her iki Hüseyin'in yaşadığı zamanla Erçeneli Hüseyin'in yaşadığı zaman çok farklı. Arada önemli bir zaman farkı olmasına rağmen Kul Hüseyin'in, hem de Âşık Hüseyin'in⁵ şiirlerini tek tek inceledik. “Gayri dayanmam ben bu hasrete” dizesiyle başlayan bir şiire rastlamadık. Rastlamadığımız gibi adı geçen şiirin içeriğine yakın dörtlükler de bulamadık. Şiirlerini incelediğimiz her iki Hüseyin'in de Alevi olduğu, bu anlayışla şiirlerin yazıldığını tespit ettik.

Sonuçta: Çorum Alacadan TRT repertuarına bozlak olarak giren türkünün Çorumlu Hüseyin'lere ait olmadığı kesinleşti. O halde tespit ettiğimiz: Gayri dayanmam ben bu hasrete türküsü Erçeneli Âşık Hüseyin'e ait. Bu tespitin aksi ispat edilinceye kadar da geçerliliğini koruyacak diyor adı geçen türkünün Çorum varyantından da kısaca bahsetmek istiyorum. Hikâye şöyle:

“Hüseyin Emre ile bir hayat kadının acıklı öyküsüdür. ⁶ Hüseyin, Çorum'un Alaca ilçesinde varlıklı bir ailenin oğludur. Nermin ile Çorum'da kırk gün kırk gece süren bir düğünle evlenmişlerdir. Fakat Hüseyin genelevdeki bir hayat kadınına sevdalıdır. Hüseyin bu sevdadan asla vazgeçmemektedir. Hüseyin'in ailesinin bu sevdadan haberi olur. Baskı ve şiddetle hayat kadını Çorum'dan uzaklaştırırlar. Ve hayat kadını bu hasrete dayanamaz. Hüseyin'e bir şiir yazarak intihar eder. Ayrılık acısına dayanamayan Hüseyin kendini

3 Kul Hüseyin: Amasya ilinin Gümüşhacıköy ilçesinin Kiçi (Kaynak Kiçi yazıyor Keçiköyü olmalı) köyündendir. Şiirlerinde Kul Hüseyin olarak taşırılmış. 1210 (1795) yılında doğduğu 1295 (1879) yılında öldüğü bilinmektedir. Köydeki mezarı ziyaret yeri olarak kullanılmaktadır.

4 Ziya Gürel, Halk Âşıklarından Ali'ler - Hüseyin'ler. S. 100, Yeniçağ Matbaası Ankara, Ağustos 1991.

5 Halil Rifat Arıncı. Çorum ve Havalisi Şairleri 1898 - 1972. Ankara Üniversitesi Basımevi Ankara 1992.

6 <http://forum.vatansohbet.net/turkulerimizin-hikayesi/521-gayri-dayanamam-ben-bu-hasrete-turkusu-hikayesi.html>

alkole verir. Hapishaneye düşer. Görkemli, varlıklı hayat bir anda bitiverir. Çorum'dan Ankara'ya göç eder. Sonuçta öz oğlu tarafından öldürülür."

Türkünün hikâyesi böyle... Hayat kadınının Hüseyin'e yazdığı şiir ise Âşık Hüseyin'in Acem Kızına "Ya beni de götür ya sen de gitme" diye arkasından yalvardığı dörtlükler. Şiiri kadın yazıyor, "Hüseyin'im geçiyor gençlik çağları" diyerek Hüseyin tapşırıyor. Çık işin içinden çıkabilirsen...

Hikâye Bedirhan Gökçe'nin türkülerle birlikte şiirler okuyarak sunduğu programa da konu olmuş. Kral TV'de⁷ yayınlanan program internette tarafımdan tespit edildi. Programa konuk olan Nihat Nikerel:⁸ (Kurtlar Vadisindeki Seyfo Dayı) "Yaşanmış olan hikâyenin kahramanı benim dayımdır. Nermin yen-gemi alırken 40 gün kırk gece düğün yaptı. Düğüne bizzat bende katıldım" diyerek yukarıda naklettiğimiz hikâyeyi anlattı.

Ben programı dinleyince doğrusu hayret ettim. Bana peri masallarını hatırlattı. Çorum'un Alaca ilçesinde 40 gün kırk gece düğün yapılıyor. Bunu da programın konuğu Nihat Nikerel anlatıyor. Olayın kahramanı Hüseyin'in de dayısı olduğunu söyleyerek olayı tüm dinleyenlere naklediyor. Gerçekten de yakın zamanda böyle bir düğün gerçekleşmiş olsaydı, konuya ilgi duyan kişiler muhakkak duyardı. Zira günümüzde kırk gün kırk gece düğün yapmak her yiğidin harcı değil. Ayrıca önemli bir de haber.

Evet... Böyle bir programa tanık olduktan sonra türküyü TRT repertuarına kazandıran kaynak kişiyi aradım. Kaynak Çorum'un Alaca ilçesinden Ali İhsan Erdoğan. Ankara'da Keçiören'de market çalıştırıyor. Saz çalıp türkü söyleyen, bazı Çorum türkülerinin kaynak kişisi olarak kayıtlara geçen Alaca'dan Ankara'ya gelip yerleşen bir musiki sever. Kendisiyle yaptığım telefon görüşmesinde türküyü kimden, nerede, ne zaman ve nasıl öğrendiğini sordum. Ağabeyinden öğrendiğini, söz ve müziğin kime ait olduğunu bilmediğini, bu konuda bir fikir beyan edemeyeceğini ifade etti. Türküye çok kişinin sahip çıktığını, fakat hiç birinin gerçek sahibi olmadığı konusunda bilgi verdi. Sonra Nihat Nikerel'in TV programını seyredip seyretmediğini sordum. Seyrettiğini söyledi. Nasıl buldun? Anlatılanlar doğru mudur? Dediğimde. O konuşur ken kahkahayla güldüğünü, çirkin bir senaryoya kuyruklu bir yalan ekleyerek uygulamaya konulduğunu üstüne basa basa söyledi. Türkünün asıl kaynağının kim olduğu konusunu cevapsız bıraktı. *Gayrı dayanamam ben bu hasrete* adlı türkünün Çorum'da uydurulan hikâyesine de asla inanmadığını ifade etti.

Sonuç ne olursa olsun Âşık Hüseyin'in adı geçen türkülerini insanlık var oldukça yaşayacak, öne çıkan önemli eserler arasında yerini alan, söyleyenleri mest eden özelliklere sahip türküler olarak varlığını koruyacaktır. Kısaca Âşık Hüseyin: *Acem Kızı / Gayrı dayanamam ben bu hasrete / Bilemedim kıymetini kadrini* gibi güzel türkülerini repertuarımıza kazandıran adsız kahramanlardan biri. Bu çalışmada adsız kahraman Âşık Hüseyin'in *Gayrı dayanamam ben hasrete* adlı türküsünü değerlendirerek hakkı hak sahibine teslim etmeye çalıştık. Bundan sonra sıra *Bilemedim kıymetini kadrini / Hata benim günah benim suç benim* adlı türküsüyle ilgili tespitlerimizi değerlendirecek hak sahibine hakkını teslim edeceğiz.

⁷ Kral TV İz Birakanlar programı: <https://www.youtube.com/watch?v=EL5eibuXoTQ>.<https://www.youtube.com/watch>.

⁸ Nihat Nikerel: 5 Şubat 1950 yılında Çorum'da doğdu. Babasının vefatından sonra, erken yaşlarda İstanbul'a gelen Nihat Nikerel, çeşitli işlerde çalıştıktan sonra, 1972-1976 yılları arasında uzun bir dünya seyahati yaptı. Daha sonra yurda dönen sanatçı, 1985 yılında senaryolaştırılabilecek öykü yazarak sinemaya adım attı. Çeşitli sinema ve dizi filmlerde rol almanın yanı sıra kitap yazdı. Nihat Nikerel, İstanbul Aydın Üniversitesi'nde İletişim Fakültesi Gazetecilik bölümü öğrencisi olup, aynı zamanda öğretim görevlisi olarak İletişim bölümünde ders verdi. 70'li yıllarda sinema ile oyunculuğa başlayan Nihat Nikerel, 100'e yakın sinema ve dizide rol aldı. Süper Baba, Aynalı Tahir, Sıcak Saatler, Köprü gibi dizilerde ki rolleri ile daha çok tanındı. 2003-2004 yılları arasında Osman Sınay'ın yönettiği, Kurtlar Vadisi dizisindeki Seyfo Dayı karakteri ile akıllara kazınan Nihat Nikerel, son olarak Deli Dumrul Kuşlar Aleminde filminde Zalim Baba karakterini canlandırdı. Nihat Nikerel, 26 Eylül 2009 tarihinde Beşiktaş'taki evinde kalp krizi sonucu vefat etti. Zincirlikuyu Mezarlığına defnedildi.

O KERVANDA

Fikret GÖRGÜN

Hicaz yollarında ey kutlu yolcu
O kervanda ben de olsam ne vardı.
Hakk'ın misafiri, ey bahtlı yolcu
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Ayrılık ateşi yakar sînemi
Hasretle beklerim o kutlu demi
Kaynağında içer idim zenzemi
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Atmak için günah yüklü heybeyi
Gözyaşımınla yıkar idim tövbeyi
Doya doya seyrederdim Kâbe'yi
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Ravza'da gözyaşım dönerdi sele
Hasretimi dindirirdim Resûl'e
Yoluna kurbanım, babında köle
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Hazreti Mevlâ'ya ederek niyaz
Cennet Bahçesi'nde kılardım namaz
Umutlara tutunurdum bembeyaz
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Nur Dağı'na çıkar, huzur bulurdum
Sevr Dağı'nda kokusunu alırdım
Mümkün olsa ebedîyen kalırdım
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Arafat'ta ölür idim ölmeden
Bensizliğe bürünürdü bu beden
Uhut'a da uğrar idim gelmeden
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Benliğimden sıyrılırdım Mina'da
Kaybolur giderdim kutlu manâda
Belki bir pay düşer idi bana da
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Nefs atından kurtulurdum say ile
Yücelirdim sabır denen yay ile
Arınırdım "eyvah!" ile, "vay!" ile
O kervanda ben de olsam ne vardı.

Kucak açmış, bekler iken ol Nebî
Aşka düştüm Veysel Karanî gibi
Derdimin dermanı Sen'de ya Rabb'i
O kervanda ben de olsam ne vardı.

YUNUS'A BİR NAZİRE

Salih EROL

Girdim Emirhan'ına
Gâye Kitabevi'ne
Baktım bizim Yunus'a
Çıkmış erik dalına.

Anda yemiş üzümü
Bostancı demiş ki ona:
"Neden yersin kozumu?"
Şaştım kaldım bu işe!
Acep nedir hikmeti?

Çözmek için sırrını
Vardı bâb-ı dergâha
Sordu Şeyh-i Mısriya
Söz büründü manâya.

Ol Bûsitân-ı Bursa'dan
Göründü İsmail Hakkı.
Manâsına varmak için
Şerh-i Ebyât-ı Yunus'u
Koyuverdi heybeme.

Nasip eden Allah'a
Şükür edip dönerken
"Dur bitmedi daha!"
Diyen bir ses işittim.

Şer'î meclisten Şeyhi
Yunus'un sırlı sözüne
Vermiş manâ yüzünü
Görmek için özünü
Terkime onu da alıp
Döndüm asr-ı hazıra.

Madde-perest bu çağda
Nerde Taptuk dergâhı?
Aşkın yitik bâbında
Buluversek Yunus'u
Erenlerin bağında
Salih olsun teselli!

İLLEGAL YALNIZLIK

Süleyman PEKİN

Yeşilin siyaha büründüğü dem
Aşkın ağıdına ağlasın âlem.

Gecenin şöhreti uzar olmaktır
Her diri ümide mezar olmaktır.

Güz bana mazimi hatırlatıyor
Bir kalpte üçyüzaltmış put yatıyor.

Ben yalnızlığın içinde arındım
Ben senin en utangaç bulvarındım.

Bakir ırmakların baltacısı ben
Taklamakanların voltacısı ben.

Çavlanların sıdk çağıltısı adın
Böyle puslu ne masallar yaşadın.

Ey gönlün Hira ötüşlü kuşluğu
Ey sığınaksız yağmur sarhoşluğu.

Bir deprem ol bütün yasaları yık
Ey yasadışı ve vahşi yalnızlık.

BUDALA (Cıgalı Tecnis)

Taner KARATAŞ

Ozanlığın değerini bilmeyen
Sanat harikası derler bu dala
Ben aşığım bu dala
Bu bahçeye bu dala
Emeksiz meyve vermez
Al çapayı budala
Usta çırak ilişkisi olmayan
Senin gibi abes bakar bu dala.

Bir sözü zalime ferman yazdırır
Özü yazar özünden de yazdırır
Ben aşığım yazdırır
Hem yazar hem yazdırır
Nadana gam yüküdür
Arife dem yazdırır
Mert yiğitlik namert kemlik yazdırır
Kendisini rüsva eyler budala.

Mizani söz söyle âlim dinlesin
Zalim duysun inim inim inlesin
Ben aşığım inlesin
Derde düşsün inlesin
Bu dalı hakir gören
Bilen var mı sen nesin
Ozan çalsın cümle âlem dinlesin
Sanat nedir nerden bilsin budala.

ŞİİR VE MODERNİZM

Mustafa ÖZÇELİK

Modernizm, şiirsiz bir hayatın adıdır. Modernist değerler(!) fitrata uygun olmayan, dolayısıyla insani olmayan değerlerdir. Bunlarla donatılan insandan kendisi lehine, toplum, tabiat ve hayat lehine olumlu bir davranış beklemek mümkün değildir. Çünkü modernizmin çağrısı ve yönlendirmesi hep nefse ve dünyaya yönelik bir çağrı ve yönlendirme değildir. Bu virüsü kapalı bir insanın bütün fitri, insani değer mekanizmaları tüm iyi ve güzel olan şeylere kapanır.

Yeryüzü onca zulüm, kötülük içindeyse, bunun bir sorumlusu olması gerekir. Zulmü Asya'nın, Afrika'nın ve dünyanın pek çok yerindeki mazlum insanların yapmadığını da göreceğiz olursak, sorumlu, kendini modernizmle tanımlayan anlayışlar, sistemler, kişiler ve devletler olurlar. Bunlar zalimliği bu çağda asli bir kimlik olarak giyinmiş durumdadır. Bu yüzde'n şiir kelimesiyle ifadelendirdiğimiz tüm insani olan şeylerin karşısındadırlar.

Modernizmin insana yönelik saldırısı o denli çok yönlüdür ki, bozgunculuğundan, tahripkârlığından ne insan kurtarabilir kendini, ne tabiat. Kurutulan ağaçlarda, soldurulan çiçeklerde, kirletilen çevrede onun imzası vardır. Tabiatın tahribiyle insanın tahribi aynı şekilde sürdürülür. Saltanatları kan ve gözyaşıyla beslenir. Emeği sömürürler, inancı sömürürler.

Kalbimizin ve zihnimizin en derin kıvrımlarına kadar girmeyi başarırlar. Dünyanın karşısına öyle alımlı bir yüzle çıkarlar ki, işin iç yüzünü anlayana kadar iş işten geçmiş olur. Modernizmin en ustaca yürüttüğü bir politika da alternatif düşünceleri de kendisinin üretmesidir. Doğal olarak modernizme karşı çıkışlar, yine modernizmin kontrolünde gerçekleşir ve ona zarar verici boyutlara hiçbir zaman ulaşamaz.

Modernizmin büyümesine yakalanmayarak kendisini insani olanın kavgasına adayanlar, bu yüzden karşı hareketleri modernizmin çekim alanının dışında yürütmek zorundadır. Modernizme, onun silahlarıyla karşı çıkılmaz. Hz. İbrahim'i, Hz. Musa'yı ve diğerlerini hatırlayalım. Mucizeleri, kerametleri aklımıza getirelim. Onlarda o çağın zalimlerine karşı çıkmanın ebedi dersleri vardır. İşte şiir, verdiği hikmet bilgisi ve vahyi olan kaynağıyla bu çağda bize hem modernizmin büyümesine karşı koruyucu bir kalkan olur, hem de ona karşı sağlıklı mücadelelerin yollarını gösterir. Siz, modernizmin geliştirdiği sosyoloji ile toplumsal gerçeği anlayamazsınız. Onların psikolojisiyle bireyi anlayamazsınız. Bu mantıkla ne bilim, ne sanat islamileşmez ve insanileşemez. Sır, kendi hikmet ve bilgi kaynaklarımızdadır. Bu konularla ilgili kimin yanına gitsem, okuduğu kitaplara baksam, aynı yanlışa tanık oluyorum. Bunların masalarında Batı sosyolojisine, felsefesine, psikolojisine vb. ait kitaplar vardır.

Bu kitapların okunmasına bir itirazım yok. Ama o kitaplardan yine modernizme ait kurtuluş reçeteleri çıkarabiliriz ancak. Bizim bilim, sanat, felsefe, psikoloji konusunda ortaya koyacağımız birikim, kendi kaynaklarımızdan beslenmek zorundadır öncelikle. Tekrar belirtiyorum, mucizelerin bu çağa söyleyecek sözleri vardır. Kur'an'dan uzaklaşan bir mantık, hangi bilgi donanımıyla donanırsa donansın, doğru olan çözümü bulamayacaktır.

Kur'an'dan ve onun anlaşılması için yazılan onca kitaptan gerekli metodolojiyi öğrenemeyen bir zihin, modernizmin kısıfçalarına çok kolay yakalanacaktır. Ona karşı çıkarken, bilmeden onun yanında yer alacaktır. Nitekim de öyle olmaktadır. Çağın büyüklüğü kelimeleri artık bizim de kelimelerimize olmaya başlamıştır. Ama bu kelimelerin içeriğini dolduran anlayış, Kur'anî anlayış değildir. Bu, düşünülecek tehlikelerin en korkuncudur.

Şimdi kelimelerin sihrini yakalayalım. Söz kutsaldır. Böylece kutsal olana yaklaşalım. Şiiriyet içimize ve hayatımıza yeniden gelsin. Denizde Hz. Musa'yı, ateşte Hz. İbrahim'i yeniden yorumlayalım. İnanıyorum ki önümüzde yeni bir ufuk açılacaktır.

GÖNÜL

İlhami BULUT

Son sevda türküsü kalmış aklımda
Dolanır dilime nemlenir gönül.
Benim bu hasretim bitmez dünyada
Kendi efkârıyla demlenir gönül.

Bazen huşu ile bir veli gibi
Rüyada yeşeren gül dalı gibi
Bazen de raporlu bir deli gibi
Kendi kendisine söylenir gönül.

Sol hizada başlar ince bir sancı
Hekim nafiledir yoktur ilacı
Hummalı bir nöbet amansız acı
Çeker için için kıvrandır gönül.

Ne ikrar ne de inkâr sözleri
Meşhur inadı ve duduk dilleri
Yer çekimi gibi illa gözleri
Hercai gel-git'te bunalır gönül.

Üşümüş dudağın sıcak ıslığı
Atar için için sessiz çığlığı
Her akşam bezenir farklı kılığı
Kendi âleminde dolandır gönül.

Havar yârim havar anla halimden
Bazen çekip gitmek geçer içimden
Vefasız da olsa o yar elinden
Kefen de biçilse sarılır gönül.

SENİ ANLATIR

Yasin USTA

Şiirlerim sanadır anla artık bakıp da
Her kelimde sen varsın zahir seni anlatır.
Fıtratından belalı gözlerinden akıp da
Kadehime mey olan zehir seni anlatır.

Zehir dolu kadehten ben bir kere içince
Dağlarda kar eriyip, yine çiçek açınca
Bana bir haller olur senin adın geçince
Hecelerim süslenir, şiir seni anlatır.

Emir etsin vereyim ne istersen şahıma
Bir yanlışlık edersem bakmasın eyvahıma
İlk nefeste eş olmuş senin ruhun ruhuma
Kâlû Belâdan beri ahir seni anlatır.

Kara kaşın benziyor al bayrakta hilale
Mis saçarak gezersin, kıskanır seni lale
Sen düşürdün güzelim aşığı bu hale
Kalemimde aşk kokan şair seni anlatır.

ALIN YAZIM OL

Mevlüt YAVUZ

Kederlerin yaprak yaprak solduğu
Eylül'lü ekim'li güzüm ol benim.
Gözlerimin sevinçlerle dolduğu
Tebessümler saçan yüzüm ol benim.

Yeter artık çiçek çiçek gezdiğim
Şiirleri kahırlarla yazdığım
Yeter artık yeminleri bozduğum
Ölünür dönülmez sözüm ol benim.

Varsın aşk denizi ölümler saçsın
Rıhtıma yetişen son bir kulaçsın
Gözümünden kalbime inen ilaçsın
Hayata döndüren dozum ol benim.

Yalan bakışlarda sevgi ararken
Çok çekilmez acıları çektim ben
Şimdi meçhullere adım atarken
Peşimde vefalı izim ol benim.

Yeşil gözlerinle halden anlayan
Kucağımda ne söylersem dinleyen
Bazen güler gibi, bazen inleyen
İçimi döktüğüm sazım ol benim.

Tekrar yandı işte ümid meş'alem
Yeniden ıslandı gönül şelalem
Adını yazmaya bulunmaz kalem
Alnıma yazılan yazım ol benim.

GERÇEK SUÇLULAR

Kadir KAHRAMAN

Herkes birbirine atıyor suçu
Suçlu kim, suçsuz kim gel çık içinden.
Her suçun bir yere varıyor ucu
Deliysen, akıllı ol çık içinden.

Hâkimi bağlayan küflü yasalar
Suçluyu azdıran sanal tasalar
Milleti bezdiren boş piyasalar
Hakikati; ara, bul çık içinden.

Ananın evlattan yana çok derdi
Baba varyetin evlada verdi
Namert mi pek çok, sormayın merdi
Mert isen, nâmerdi al çık içinden.

İdare olumsuz şarttan yakınır
Vatandaş perişan umar, bakınır
Çözüm üretecek maske takınır
Riyakârlık coşmuş sel, çık içinden.

Kimsenin yanına varılmaz artık
Söylenmez, dert neyse, sorulmaz artık
Bulanmış her taraf durulmaz artık
Rezalet diz boyu, dal çık içinden.

Hakkını arama, bin bir engel var
Rüşvet ver, olmazsa diz çök de yalvar
Hayal dünyasına dalmış makamlar
Herkes birbirine kel, çık içinden.

Delik, deşik mustazafların bağı
Kaybetmiş cemiyet bereket, uğru
Doğru eğri olmuş; eğriyse doğru
Adaletle, hukuk çöl, çık içinden.

Asgari bu hale odun taşıma
Kabuklu yarayı, azar kaşıma
Dert açma ne olur dertsiz başıma
Ara, bul uygun bir yol, çık içinden.

GECE/HECE

Ali Kemal MUTLU

GECE

Tenhaların mehtabıdır yalnızlık
İner kara gecelerin boynuna.
Yoklukların gergefinde bir kazık
Biner karar gecelerin boynuna.

Kederleri yıldızlara sığdırdım
Eyvah kara gecelerin boynuna.
Bir âh ile bin gözyaşı yağdırdım
Günah kara gecelerin boynuna.

14 HECE

Ömrün kovası delik, yıllar elbette damlar
Her delikte bir sehpa ve sehpa idamlar..
Onca sultan, saltanat nerede kaldı, hani?
Bakmaya doyulmayan servirevan endamlar,
Ahu gözlü kadınlar; dağ deviren adamlar..
Ömrün kovası delik, yıllar elbette damlar

16 HECE

Kabullenmez bakışların şu ruhumun dikenini
Benim gemilerim asi, senin durgun denizinde
Düzen bilmez rüzgârlarda yuvarlarlar yelkenini
Rotalarım başkaldırır nizamsızlığın izinde
Konmasın mı cesaretin ak alnına abideler,
İsyân yoksa kural vardır ve her isyan istisnadır
Öyle istisnalar var ki alt üst olur kaideler...

SOMA ŞEHİTLERİNE AĞIT

Erol BOYUNDURUK

Bekledi insanlar ocak başında
Tükendi umutlar bitti Soma'da
Ağlaşır analar eli döşünde
Toplandı baykuşlar öttü Soma'da
Kimi cansız yatar kimi komada.

Kadir Mevla'm bu dert hayli zor imiş
Koca dünya emekçiye dar imiş
Kaderde madende ölmek var imiş
Azrail kaşını çattı Soma'da
Kimi dünden ölmüş kimi komada.

Ecel şerbetini erken içtiler
Bu dünyadan toplu halde göçtüler
Sonsuz bir deryaya yelken açtılar
Talih gemileri battı Soma'da
Kimi Hakka teslim kimi komada.

Ağladık çırpındık kendimiz yorduk
Kanayan yarayı sabırla sardık
Tam üçyüzbir canı toprağa verdik
Gencecik bedenler yattı Soma'da
Kimi zor kurtuldu kimi komada.

Yakarım ağıdı size hüznle
Ah çekerim yüreğimle özümle
Kendim Afşin'deyim gönlüm sizinle
Kavruldu *Giryani* tüttü Soma'da
Kimi baygın yatar kimi komada.

“GEL!” EMRİNİ DUYUNCA

Köksal CENGİZ

Bir varmış bir yokmuş bu fani hayat
Bizlerden sonraya kimler kalacak.
Eğer gücün varsa ecele dayat
Vadesi yeteni tek tek alacak.

Gidene bulurlar türlü nedeni
Sebepten bilirlen her bir gideni
Emanet değil mi sırlı bedeni
Eskiyip yıpranıp yüzü solacak.

Ne geliş bizdendi, ne gidiş bizde
Yürürüz kaderin çizdiği izde
Sonunda güç takat kesilir dizde
Can suyuna nice çer-çöp dolacak.

Belli bir mühlettir dünya seyranı
Yolcuya özeldir ömür kervanı
An be an değişir kulun devranı
Ayrılık dalgası kanun çalacak.

Kim bilir ne zaman nerede nasıl
Bizi de bekliyor meçhul bir fasıl
Hakk'ın rızasını kazansak asıl
Uman Cennetini böyle bulacak.

Ezeli ervahta yazılmış yazı
Âşıklar hasretten kucaklar sazı
Olmaz mı sevenin sevene nazı
Gönülde efkârdan sızı olacak.

Akıl baştan uçar nefse uyunca
İblis kalbi çeler kendi huyunca
Niyazkâr'ım “Gel!” emrini duyunca
“Sevgili”yle bir vuslata dalacak.

DÜNYA

Âşık Cemal DİVANI

Kimisine göre azap eylemiş
Kimisine göre ılımlı dünya
Kimisi gam deryasını boylamış
Kimisine göre çalimli dünya.

Kimisi kapsına gelmiş çalamaz
Kimisi var kısmetini alamaz
Kimisi evinde hasır bulamaz
Kimisine halı kilimli dünya.

Kimisi boynunda taşır haç gibi
Kimisine kuvvet gibi güç gibi
Kimisine göre boş topaç gibi
Kimisine dilim dilimli dünya.

Kimisi nasipli edep hayadan
Kimisi ışığı almış ziyadan
Kimisine göre toprak kayadan
Kimisine oyun filimli dünya.

Kimisine ozan *Cemâl Divani*
Kimisine yaren yârdır bir yanı
Kimisine göre fanidir fani
Kim ne derse desin ölümlü dünya.

GEL DİYE DİYE

Erol KOCA

Zalimsin sevdiğim duymadın beni
Tükendi nefesim gel diye diye.
Görmezden gelemes seven seveni
Böyle mi kalayım gel diye diye.

Ateş oldum alev oldum od oldum
Gülümsedin neşelendim şad oldum
Sevgiliydim canan idim yâd oldum
Böyle mi yanayım gel diye diye.

Gözlerin gezdirir ummanı arşı
Sevdan ki gönlümün gıdası aş
Çok çabuk kaybettim ben bu savaşı
Beyaz mendil saldım gel diye diye.

Ağlarım gözümün yaşlarında sen
Baktığım dağların başlarında sen
Cebimde telefon tuşlarında sen
Her gün inliyorum gel diye diye.

Kar beyazı sabahlara uyansam
Kimse bilmez ben ateşinle yansam
Gelip bulacaksın diye inansam
Mahşerde beklerim gel diye diye.

RÜZGÂR'IM

Hacer ALİOĞLU

Adın gibi kuvvetli ol
Yeryüzüne es rüzgâr'ım.
Meltem gibi şefkatli ol
Duyulmasın ses rüzgâr'ım.

Şah olsa eğleme minnet
Bir fidan dik olsun cennet
Yeşillensin göster gayret
Ne doğra ne kes rüzgâr'ım.

Helal kazan ekmek aşın
Doğruluk olsun savaşın
Ömür boyu uğramasın
Yüreğine yas rüzgâr'ım.

Gül olup aç her seherde
Derman olasın bir derde
Haksızlık gördüğün yerde
Ne çekin ne sus rüzgâr'ım.

Yakuti'de ayrı yerin
Manası bir başka derin
Zeytin tanesi gözlerin
Ay yüzüne süs rüzgâr'ım.

LEYLA'DAN GEÇME FASLI

Mehmet DURMAZ

Neler gizli bir Leyla'nın özünde
Bundandır tutkuyla bakışım ona
Tohum topraktaırken vurgun harmana
Her damlanın gözü bakar ummana
Bundandır pürtelaş akışım ona

Akışın aksi var esmer yüzünde
Çileyi demlerim kalbin közünde
Kabuğumu elim ile kırarım
Külü geçer özlü közler ararım
Bundandır canımı yakışım ona

Gel sultanım, isyanlarım uslandı
Gel sultanım, yanan sular ıslandı
Gel sultanım dilim sana süslendi.

Dil ver bana tavlı sözler ararım
Karşında duracak yüzler ararım
Gözleri kör eden gözler ararım

Canı bedel koydum verdiğin aşka
Sermayem kalmadı kalbimden başka

Müflis bir tüccarım senin karşında
Aşk alınır aşk satılır çarşında
Sen benim dükkânımsın, mekânımsın
Mevsim mevsim yürüyen zamanımsın

Dönen sensin baharımda kışımda
Mecnun olmuş bir kuş öter döşümde

Kays'ı Mecnun eden aşkıdır çölün
Kuşu nalan eden şavkıdır gülün
Sevdasız yüreğe ateş sığmazmış
Her bağrın çölüne yağmur yağmazmış

Sustur dışımdaki bu hoyrat dili
Sürgünde sönmeden ömrüm kandili
Vakit varken tutsun gönlüm menzili

Eğlenip kalamam ten gölgesinde
Gittiğin yollara bakar dururum
Gurbet diyarının her bölgesinde
Sabır taşı olup seni beklerim
Beklemeye beklemeler eklerim

Şimdi beklemektir benim dermanım
Boynumda asılı durur fermanım

Gelme Leyla gelme artsın kederim
Bu intizar benim sabit kaderim
Ruhumun yolcusu uzun yoldadır
Sensizken her gecem şeb-i yeldadır

Bin yıl da yaşasam kâr değil bana
Senin için ölmek zor değil bana
Çevirdin kalbimi kırık aynaya
Bir Leyla'yı böldüm ben bin Leyla'ya
Sen yoksan hiçbiri var değil bana
Bin Leyla'nın biri yâr değil bana
Kışlar kış, bahar bahar değil bana

Ah Leyla, seni bulurum bir gün
Ah Leyla! "Ah" deyip ölürüm bir gün
Senin huzuruna gelirim bir gün